

**YARGITAY
10. HUKUK
DAİRESİ**

**Esas No. 2010/10477
Karar No. 2010/16626
Tarihi: 14.12.2010**

**İlgili Kanun / Madde
506 S.SSK/69**

-
- **ANA BABAYA GELİR BAĞLANMASI**
- **SİĞORTALI LEHİNE YASAL DEĞİŞİKLİKLERİN GEÇMİŞE ETKİLİ UYGULANABİLECEĞİ**
- **OLAYIN İŞ KAZASI OLUP OLMADIĞININ BELİRLENMESİNİN GEREKMESİ**

OZETİ:

Bu bağlamda; iş bu davada alınacak karar ile iş kazası sonucu vefat eden sigortalının hak sahiplerine gelir bağlanacak, işverenin kusurlu olması halinde Kurumca işverene rücu edilecek olması, davanın işverenin de hak alanını ilgilendirmesi nedeniyle, işverene usulüne uygun şekilde husumet yöneltilmeli, göstereceği bütün deliller toplandıktan sonra, olayın iş kazası olup olmadığı değerlendirilmelidir.

Olayın iş kazası olduğu sonucuna varılır ise: 4958 sayılı Kanununun 35.maddesi ile 506 sayılı Kanununun 24.maddesinin 1.fikrasının değiştirilmiş ve "geçimi sigortalı tarafından sağlandığı belgelenen" ibaresinin madde metninden çıkarılarak ve yerine "sosyal güvenlik kuruluşlarına tabi çalışmayan veya 2022 sayılı Kanuna göre bağlanan aylık hariç olmak üzere buralardan her ne ad altında olursa olsun gelir veya aylık almayan" ibaresinin konmuş olması, sosyal güvenlik hakkı kamu düzeniyle ilgili olup sigortalılar lehine düzenlenen bu yeni kuralın eski olaylara da uygulanması gerekli olması, davacıların sosyal güvenlik kuruluşlarına tabi çalışmasının bulunmadığı, buralardan gelir ve aylık almadığının tespit edilmiş olması karşısında, şimdiki gibi yapılan değişiklik ile gelir almaya hak kazanan davacılarla. 4958 sayılı Yasanın yürürlüğe girdiği 06.08.2003 tarihini takip eden aybaşı olan 01.09.2003 tarihinden itibaren gelir bağlanmasına karar verilmelidir

Dava: ölen sigortalının anne ve babasına aylık bağlanması talebine ilişkindir.

Mahkemece, ilâmında belirtildiği şekilde davanın kısmen kabulü ile 01.09.2003 tarihinden geçerli olmak üzere ölüm aylığı bağlanmasına karar verilmiştir.

Hükmün, davalı Kurum avukatı tarafından temyiz edilmesi üzerine, temyiz isteğinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hâkimi Hatice Kamışlık tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kâğıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tespit edildi.

Sigortalı Cumali Katarcı'nın 29.08.2002 tarihinde bekâr olarak vefat ettiği, 05.05.1993-29.08.2002 tarihleri arasında primi ödenmiş gün sayısının 686 olduğu, 14.04.2003 tarihli Adana Sigorta İl Müdürlüğü Yoklama Memuru Raporunda: sigortalının sağlığında anne ve babasının geçimlerini sağlamadığından bahisle 50ö sayılı Yasanın 69. maddesi uyarınca aylık bağlanmasının uygun olmayacağı görüşüne yer verildiği, 26.02.2003 tarihli Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Müfettiş tarafından düzenlenen raporda; Cumali Katarcı'nın 16.08.2002 günü geçirmiş olduğu kazanın 506 sayılı Yasanın 11. maddesi kapsamında iş kazası olduğuna dair tespitte bulunularak raporun bir suretinin SSK İskenderun Sigorta Müdürlüğüne gönderilmesine karar verilmiş olduğu, Hatay Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğünün 16.04.2010 tarihli yazılarında ise; sigortalının ölümü ile sonuçlanan iş kazası iddiası ile ilgili olarak kayıtların tetkikinde herhangi bir bildirim ve talep olmadığı, son çalıştığı şirketin İstanbul'da olduğu ve ölüm tarihi itibarıyla çıkışının bildirildiğinin belirtildiği, dosyadaki bilgi ve belgelerden anlaşılmaktadır.

Mahkemece; kararın gerekçe kısmında olayın iş kazası olduğuna dair tespitte bulunulduktan sonra, davanın yasal dayanağının 506 sayılı Yasanın 69. maddesi olduğu ve davacılara bu maddeye dayanarak ölüm aylığı bağlanması gerektiğine karar verilmiştir.

Davacı vekiline iş bu davadaki talebinin dayanağı açıklattırılma!], talebin 50n sayılı Yasanın 24. maddesinde yer alan iş kazası kolundan gelir bağlanmasına ilişkin olması halinde, (incelikle; olayın iş kazası olduğuna dair bir tespit bulunup bulunmadığı (Genel Müdürlük, kazanın olduğu ve ihbarın yapıldığı İskenderun İl Müdürlüğü, son çalıştığı şirketin bağlı olduğu İl Müdürlüklerinden de sorulmak suretiyle) davalı Sosyal Güvenlik Kurumundan araştırılmalı, olayın iş kazası olduğuna dair bir tespit yok ise; iş kazası olgusu Mahkemece ön mesele yapılarak incelenmelidir. Bu bağlamda; iş bu davada alınacak karar ile iş kazası sonucu vefat eden sigortalının hak sahiplerine gelir bağlanacak, işverenin kusurlu olması halinde Kurumca işverene rücu edilecek olması, davanın işverenin de hak alanını ilgilendirmesi nedeniyle, işverene usulüne uygun şekilde husumet yöneltilmeli, göstereceği bütün deliller toplandıktan sonra, olayın iş kazası olup olmadığı değerlendirilmelidir.

Olayın iş kazası olduğu sonucuna varılır ise: 4958 sayılı Kanunun 35.maddesi ile 506 sayılı Kanunun 24.maddesinin 1.fıkrasının değiştirilmiş ve "geçimi sigortalı tarafından sağlandığı belgelenen" ibaresinin madde metninden çıkarılarak ve yerine "sosyal güvenlik kuruluşlarına tabi çalışmayan veya 2022 sayılı Kanuna göre bağlanan aylık hariç olmak üzere buralardan her ne ad altında olursa olsun gelir veya aylık almayan" ibaresinin konmuş olması, sosyal güvenlik hakkı kamu düzeniyle ilgili olup sigortalılar lehine düzenlenen bu yeni kuralın eski olaylara da uygulanması gerekli olması, davacıların sosyal güvenlik kuruluşlarına tabi çalışmasının bulunmadığı, buralardan gelir ve aylık almadığının tespit edilmiş olması karşısında, şimdiki gibi yapılan değişiklik ile gelir almaya hak kazanan davacılara. 4958 sayılı Yasanın yürürlüğe girdiği 06.08.2003 tarihini takip eden aybaşı olan 01.09.2003 tarihinden itibaren gelir bağlanmasına karar verilmelidir.

Olayın iş kazası olmadığı sonucuna varılır ve davacıların taleplerinin 506 sayılı Yasanın 69. maddesinde yer alan ölüm sigortası kolundan aylık bağlanmasına ilişkin olması halinde, ölüm sigortası kolundan aylık bağlama şartlarını düzenleyen 506 sayılı Yasanın 66. maddesinde; "5 yıldan beri sigortalı bulunup, sigortalılık süresinde en az 900 gün malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş durumda olan sigortalının hak sahibi kimselerine aylık bağlanır" hükmü gözetilerek, sigortalının

05.05.1993-29.08.2002 tarihleri arasında primi 6denmiş g6n sayısının 686 olduğu, 900 g6n prim 6deme şartının yerine gelmemiş olmasına g6re davanın reddine karar verilmelidir.

Mahkemece, yukarıda açıklanan maddi ve hukuki ilkeler g6zetilerek yapılacak inceleme ile hâsıl olacak sonuca g6re karar verilmesi gerekirken, yanılığlı değerlendirme ile yazılı şekilde karar verilmiş olması, usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir.

O hâlde, davalı Kurum vekilinin bu y6nlen amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve h6k6m bozulmalıdır.

SONUÇ: Temyiz edilen h6k6m6n yukarıda açıklanan nedenlerle **BOZULMASINA**, 14.12.2010 g6n6nde oybirliğiyle karar verildi.